

İSTANBUL İL KONGRESİ'NDEKİ KONUŞMA

İstanbul İl Kongresi'nde yapılan konuşma, 5 Nisan 1970.

Bugün Türkiye'de ilerici, devrimci akımlara ve güçlere karşı bir sindirme ve bastırma planının hazırlığı vardır. Bu hazırlık öteden beri sezilmekteydi, ama son günlerin olayları planının tezgaha konulduğunu daha açık göstermektedir.

DP'lilere siyasi hakların iadesi konusunda CHP'nin işbirliği sağlanıp ordu kademelerinin muhtemel tepkisi yatıştırıldıktan sonra, karşı-devrimci planın tezgâhlanması konusunda zımni bir ittifaka varıldığını gösteren belirtiler ardı ardına ortaya çıkmıştır:

1. İşçilerin esasen birçok kısıntılara, kontrollere tabi olan grev ve sendikalaşma haklarını daha da kısıtlayan bir kanun tasarısı Meclise getirilmiştir.
2. Üniversite özerkliği, polisin çağrılmadan fakülteye girmesi ve Dekan coplanmasıyla açık ve kaba bir şekilde ihlal edilmiştir. Ana muhalefet partisi ve bazı üniversite yöneticileri buna muvafakat etmiştir.
3. Bir istişari ve yardımcı kurul niteliğinde olan Milli Güvenlik Kurulu gençlik hareketlerine karşı bir tehdit bildirisi yayınlamıştır.
4. Sağcı bir askeri hareket hazırlığı haberleri ve bu konuda yorumlar basında ısrarla yer almaktadır.

Politika ve yönetim düzeyinde bu gelişmeler oluşurken, uygulamada fiilî tehdiş ve şiddet hareketleri sistemli bir şekilde yürütülmektedir. Dokuz devrimcinin ateşli silahlarla öldürülmesi ve birkaçının ağır yaralanması faili meçhul cinayetler olarak kalmaktadır. İktidarın tutumu bu cinayetleri adi zabıta vakaları gibi görmek ve göstermektir. Oysa bunlar, planlı, tertipli siyasi cinayetlerdir. Her biri bilinen sağcı örgütler ve çevrelerce girilen toplu baskın ve saldırı hareketleri sırasında işlenmiştir. Bütün bu olaylarda toplum polisi, emniyet kuvvetleri hep pasif kalmış, hatta destekleyici bir davranış içinde olmuştur.

İş ihtilaflarında, köylülerin toprak ve su davalarında da emniyet kuvvetleri daima işveren, toprak sahibinin, idarenin yanında, işçilerin ve köylülerin karşısında olmuştur. Ayrıca iktidar, işçileri, köylüleri, gençleri sivil emniyet kuvvetleri yerine, askeri kuvvetlerle karşı karşıya getirmek politikasını izlemeye başlamıştır. Bir "aşırı uçlar" yaratmak çabası ve edebiyatı kasitle geliştirilmekte, sonra bu bahane edilerek Anayasal, demokratik hak ve hürriyetleri ortadan kaldırma hedefi güdülmektedir.

Söz, fikir, yayın hürriyetlerini kısıtlayıcı uygulamalar da artmıştır. Türk Hukuk Kurumu yöneticileri hakkında öğretmen boykotunu destekleme suçlamasıyla kovuşturma açılmıştır. Karabük'te ve Ankara'da bildiri ve gazete dağıtmak gibi en masum demokratik haklarını kullanmak isteyen gençler tutuklanmış veya nezaret altına alınmıştır. Boykota katılan öğretmenler hakkında soruşturma ve kovuşturma ısrarla sürdürülmektedir.

İktidarın çok şikayetçi görüldüğü “şiddet” hareketlerinin baş sorumlusu iktidarın kendisidir. Anayasa hükmüne rağmen milyonlarca köylümüzü topraktan yoksun bırakıp açlığa mahkûm etmek, iş ihtilaflarının süratli ve olumlu çözümünü sağlamayarak işçilerimizi işsiz ve/veya ücretini alamaz durumda perişan etmek, gençlerin haklı isteklerini yerine getirmeyip, geçerli bir üniversite reformu kanunu hazırlamayı iki yıldır savsaklamak, gençlerimizi bunalım içinde ve aydın işsizliği geleceği ile karşı karşıya bırakmak, şiddet uygulamalarının ta kendisidir. İnsanları geçim kaynaklarından, temel yaşama şartlarından yoksun kılmak, şiddet hareketlerinin en şiddetlisidir. İktidarın şikayet ettiği hareketler, kendisinin izlediği ve gerçek şiddet uygulamalarının doğurduğu tepkiler, “karşı-şiddet” hareketleridir. Maksat, halkımızın, gençliğimizin, aydınlarımızın hem demokratik haklar mücadelesini, hem de Amerikan emperyalizmine karşı milli bağımsızlık mücadelesini bastırmak, önlemektir.

Bu toplumsal tepki ve patlamalara olumlu çözüm yolu aramak yerine, egemen sınıf ve tabakaların ittifakıyla baskı ve şiddet rejimini güçlendirmek, bir terör rejimine gitmek eğilimi belirmiştir. Kıbrıs davası kaybedilmiş, Enosis’in ufukta belirmiş ve Amerika’nın bunu destekler olması, Türkiye’de demokratik, sosyalist ve anti-emperyalist hareketlerin gelişmesinden Amerikanın hoşnutsuz ve tedirgin bulunması, bu karşı-devrimci planın tezgahlanmasında ayrıca rol oynayan dış unsurdur.

Egemen sınıf ve tabakaların karşı-devrimci, Anayasa dışı bu ittifakına ve yukarıda özetlediğimiz teşebbüs ve davranışlarına karşı bütün Atatürkçü, ilerici, devrimci, sosyalist güçler, çevreler, örgütler Anayasa teminatı altındaki hak ve hürriyetlerine sahip çıkarak harekete geçmek zorundadırlar. Esasen kısıtlı olan demokratik ortamın daha da daraltılması, ortadan kaldırılması teşebbüsleri, açıkça faşist bir yönetime kayma eğilimi mutlaka önlenmelidir. Anti-emperyalist ve anti-faşist güç ve işbirliği böyle somut durumlarda böyle somut hedefler yönünde mücadele vermekle gerçekleşebilir.

Bir ülkenin sol, devrimci hareketinde fikir ayrılıkları, mücadeleleri olabilir. Ama bunlar, hareketi daha güçlendirme, arındırma, pekleştirme yönünde işlediği, ortak iç ve dış hasım güçlere karşı mücadeleyi engellemediği, zayıflatmadığı ölçüde yararlı olur. Sol hareket içindeki politik ve ideolojik mücadelede kaba kuvvet gösterilerine ve saldırılarına asla yer yoktur ve hiç bir gerekçeyle haklı gösterilemez. Ne var ki, bu çeşit fiili, maddi saldırılar, bugüne kadar strateji tartışması ve ideolojik mücadele iddiasında olagelmış bazı gruplar tarafından partiye karşı sistemli bir şekilde yapılmaktadır.

Türkiye İşçi Partisi bugün parti örgütünü ayakta ve parti hareketini sosyalist rayında tutma mücadelesi vermektedir. Bu, partinin bir iç meselesi değildir sadece. Evveliyetle değildir. Çünkü gerek demokratik hak ve hürriyetler mücadelesinin, gerekse anti-emperyalist mücadelenin temel toplumsal gücü işçi sınıfı ve onun müttefiki ve destekleyicisi emekçi sınıflardır. Türkiye İşçi Partisi bu sınıfların biricik politik örgütüdür. Türkiye İşçi Partisini parçalama, tasfiye etme hareketleri ve bu maksatla yapılan kaba kuvvet gösterileri ve saldırılar, yalnız işçi sınıfının politik hareketine, sosyalist harekete zarar vermekle kalmaz, tüm demokratik ve antiemperyalist hareketlere zarar verir. Unutulmamalı ki, dünyanın her yerinde ve her zaman

faşizm önce işçi sınıfı partisine darbe vurur. İşçi sınıfının politik örgütü ortadan kaldırıldıktan, sosyalist hareket bastırıldıktan sonra vurulma sırası tüm demokratik hak ve hürriyetlere, ilerici hareket ve örgütlere gelir.

Bunun içindir ki Türkiye İşçi Partisi'nin varlığı, sosyalist hareketin olduğu kadar Türkiye'de demokrasinin geliştirilmesinin, anti-emperyalist mücadelenin başarıya ulaştırılmasının da garantisidir. Türkiye İşçi Partisi'nin varlığını korumak, gelişmesini sağlamak bütün Türkiye İşçi Partililerin ve parti dışı sosyalistlerin kaçınılmaz ödevidir. Önümüzdeki dönemde toplumsal bunalımlar artacak, mücadele çetinleşecektir. Bu çetin ama şerefli mücadeleyi vermek ve başarıya ulaştırmak bizim kuşaklara nasip olduğu için mutluyuz. Tam bağımsız ve sosyalist Türkiye'yi gerçekleştirmek için hep birlikte ileri!

TÜSTAV Arşivi